

18. May. 1845

FAKTA

Dato:
18. May. 1845

Sidetal:
Dagbog D, side 28-29

Dagbogens placering:
Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –
Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 271-
272

TRANSSKRIFTION

Kallundborg 18 May 1845.

smaae Kjærminder.

Jeg er kommet hertil imorges for at see min Moder og øvrige Familie¹ endnu engang, inden jeg tager bort. – I den seneste Tid er der [overstreget: i Kjøbhvn] passeret saa meget i vor Familie: Theodors Bryllup,² Antons og Petras Bryllup³ og en lille Brodersøn⁴ saae i Fredag Lyset d 16 May. – Iblandt de Mennesker, jeg er traadt i •29•Berørelse med paa den senere Tid, kan jeg ikke glemme her med et Par Ord at omtale den schönheyderske⁵ og bruunske⁶ Familie. Jeg kom som Tegnælærer i Geheimeraadens Huus i Begyndelsen af Vinteren, og snart blev jeg ogsaa bedt saavel til dem udenfor Timerne som ogsaa til Etatsraad Bruuns, og begge Steder nød jeg en saa hjertelig og velvillig Omgang, at jeg bestandig vil mindes disse Mennesker. Mine Elever vare: Frøken Hanne Schönheyder,⁷ Fr: Jette Schönheyder⁸ og Frøken Angelica Schönheyder⁹ samt deres Fætter Gottlieb Bruun.¹⁰ De gav mig ved Afskeden, da jeg havde fulgt dem hjem fra et Selskab hos Bruuns i Thorsdags Aftes en heklet Pengepung – nei, ikke den Aften – det var et Par Dage før, at de sendte mig den, som deres egne Hænders Værk. Men aldeles yndigt var det at høre den lille Engelke Bruun¹¹ synge Kæmpeviserne; hun kunde flere, og i hendes lille Mund, det Indtryk glemmer jeg aldrig. Moderen med sit yndige, næsten veemodige Smil spillede, og den lille deilige Pige stod ved Siden; hendes Øine gik roligt fra Frølich¹² og mig til Moderens dybe Blik, noget skjønnere har jeg længe [ikke] seet, længe ikke hørt. Ellers var Frøken Hannes Stemme ogsaa deilig, og hendes "Skjuts-gasse" blev sunget med et rart Foredrag, som ogsaa Hr. Peder. De mærkede jo snart min Forkjærlighed for [overstreget: diss] de gamle Folkeviser, og sang dem med Beredvillighed. Den Aften, da jeg sagde dem Farvel følte jeg dog, at snart vilde jeg faae andet at prøve, end som hos disse gode Mennesker at forkjæles. – Og lille Engel græd, da hun hørte jeg skulde bort, saa jeg maatte sige: at vi skulle oftere sees, hvad jo blev Tilfældet, da hendes Forældre venligt indbød Lorenz, Skovgaard¹³ og mig til i Thorsdags, og samme Aften gav hun mig et ganske hvidt, figureret Silketørklæde, hvilket "jeg skulde bruge, naar jeg skulde til Paven." – Yndige Barn! naar jeg gjenseer Dig, er Du alt for stor til Leeg, for stor for mig – mine Billeder ere let borte eller kan dog ikke holde ud, men her er sat et lille Minde om Din Barnestemme, der udtalte, hvad der stedse har [overstreget: greb] berørt de inderste Strænge i min Sjæl. – Endnu een Ting maa jeg her berøre; det er det rare Besøg paa Bakkehuus hos Grundtvigs¹⁴ i Thorsdags Formiddags, hvor vi efter Chokoladen gjorde en munter Spadseretour i Søndermarken – I det hele taget vise Menneskene mig en saadan Velvillie nu, da jeg skal bort, at jeg kunde fristes til med Gunnar¹⁵ at sige: Aldrig var Hlid saa deilig som i Aften, jeg rider hjem! – Stakkels Gunnar! det kostede ham Livet – jeg reiser.

¹ Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863) og hendes forældre Emanuel Bonnevie (1763-1846) og Anna Olava Bonnevie, f. Gundersen (1764-1847).

² Lundbyes yngste storebror, Theodor L. Lundbye (1816-1907) blev i 1845 gift med Frederikke Kirstine Leger (1815-1886).

³ Lundbyes fætter, løjtnant Peter Anton Seidelin (1814-1872) blev i 1845 gift med Petra Henriette Lütcken (1810-1898).

⁴ Barnets forældre var Lundbyes ældste storebror, Carl Chr. Lundbye og brødrenes kusine, Louise Lundbye.

⁵ Rentekammerdirektør, gehejmeråd Johan Franciscus Gottlieb Schönheyder (1773-1850) og Engelke Marie Schönheyder, f. Smith (ca. 1770-1847), der boede i Kronprinsessegade 395

⁶ Ægteparret Schönheyders datter og svigersøn, Reinholdine Vilhelmine Christine Bruun, f. Schönheyder (1804-1883) og højesteretsassessor, etatsråd Peter Daniel Bruun (1796-1864), der boede på Kultorvet 135-136.

⁷ Antagelig Johanne Schönheyder (f. ca. 1821), en søsterdatter til rentekammerdirektøren

⁸ Antagelig Henriette Wilhelmine Schönheyder (1815-1858), datter af rentekammerdirektørens bror, admiral Ulrich Anton Schönheyder

⁹ Marie Angelica Schönheyder (1829-1875), datter af rentekammerdirektørens ene søn, Frederik Augustus Schönheyder.

¹⁰ Senere godsejer og sparekassedirektør Gottlieb Franciscus Schönheyder Bruun (1825-1901), søn af rentekammerdirektørens ovennævnte datter, Reinholdine Bruun, f. Schönheyder og højesteretsassessor Bruun.

¹¹ Engel Marie Reinholdine Bruun (1837-1915), datter af ovennævnte Reinholdine Bruun, f. Schönheyder og højesteretsassessor Bruun.

¹² Malerkammeraten Lorenz Frølich (1820-1908).

¹³ Malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

¹⁴ N.F.S. Grundtvig (1783-1872) og hans hustru Elisabeth C.M. Grundtvig, f. Blicher (1787-1851).

¹⁵ I Njals Saga.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

fra danske Børn. Stille de samme Drøm, der vel er frem kaldt af de
Drenge, som vel i alleveer er opstaaet hos mig: en atelig af see Athen, skulle
det gaae: Gyfgetaler.

Drømme om adre Præ.
20 April 45. Lørdag

Heilige, unge, sødligt Jænder gik færdigt med Dem, men mit Hoved sank ned paa
som gyngende Børn af den sødestilige Jænder, skjønnere end den skjønneste, ung mig,
men sødligt end den sødligste.

23 April. Onsdag.

Jaagen og i Lovene - alle Drømme. O lad mig drømme - hvad Drømme altid end Jænder,
og Jænder Andet end Tidene mig, hvad der skal komme. Tænk ikke selve Veien ind i
Jænder for mig som en Drøm, og disse Gyfgetaler vidnes mig sig stærkt. Tænkder vel
og paa Jænder komme engang, hvordan Jænder, og længe efter. Men Minsten først, som
Hoved skrive. Minsten er en jalousi. Elskerinde, Mærke og mere alle min først
Hjertelighed. Med alle Jænder med den blanke Hjertelighed. Engang skal der skrive
at Jænder paa dem, som aldrig skal forværes. See i Pige, naar den Fattige gaae
ind i, alle En af Jænder skal have Tænk i Drømme, men En af Jænder skal sig engang
hvide end mit Brevet. Jænder skal se ned paa det gyldige Hoved og hængt til Jænder det
blanke, blide Hoved, og at Blide af hoveds Jænder skal bringe mig til at glæmme, at
Jænder mange der har længe efter, hvad Jænder, og det er Jænder. Og det for
Jænder Brevet skal være af, the mere fæle den vilde Jænder paa Jænder af Hjertelighed.
Men vilig og stille skal min Jænder være, Jænder fælethed er for beständig
kærlighed, min Pige min have været lidt sødligt, som Jænder - den første,
Jænder Jænder er alle for mig, der til mine Hjertelighed. Den Jænder satte,
den vilig har mange Jænder B. Hængt, kunde er det, der paa mig for mig.

5 Maj 1845.

Jænder vilig Jænder at skrive i min Brev i samme Tid; der er noget saa sødligt i at
Jænder Jænder er alle skal fæle mig i Europa, og som mange sødligt den vilig for
Jænder. Men alle Jænder, hvad Jænder fæle. Min hele Jænder her kan betales med mit Gode,
og den Pige er det mig sødligt at stille paa Brevne, og af samme Jænder kan Jænder de
Jænder Jænder, naar Jænder vil tog til Hænder. Jænder paa det sødligt Jænder, der min
Jænder vil mine tre Billeder kunne Jænder en saa store Jænder. Jænder vilig Jænder vilig den
Jænder Jænder.

København 18 Maj 1845.

Jænder er kommet hertil i morges for at see min Meder og sødligt Familie
Jænder engang, især Jænder her. I den sødligt Tid er den sødligt Jænder paa se.
vel saa mig i sø Familie. Jænder Brevne, Anter og Petrus Brevne og en lille
Brevne om saa i Foredags Jænder af 18 Maj. - Jænder de Jænder, og er Jænder.

Næsten mid paa den senere Tid, har jeg ikke glemmer her med et Par Ord at om tale
den skønne og brunnke Familie. Jeg kom som Topulæer i Japans
andens klæs. Begyndelsen af Vinteren, og snart blev jeg ogsaa helt værel
til den indfor Tiden som ogsaa til Statens Brunn, og begynde med
jeg var saa hjertelig og velvillig Omgang, at jeg bestandig vil minde disse
Mennesker. Minde blev var: Frøken Klæmme Schønheyden, Frø. Jette, den
Kjæde og Frøken Angelica Schønheyden samt deres Fæder, Jættelyst Brunn. De
gav mig ved Afrejsen, da jeg havde fulgt dem hjem fra et Leilighed hos Brunn
i Thursdags Aften en heklet Pengesum - nu, alle den Aften - det var et Par
Dere for, at de sendte mig den, som deres egne Mødens Værk. Men altså
gik det som det at her den lille Engelke Brunn syngt Kumpu-sange, den
hendes flæse, og i hendes lille Munde, det Læstyk glemmes jeg aldrig. Madras
med det spidige, sødste sømmede Lommel spillede, og den lille sødligste Pige stod
ved siden; hendes Dine gik udlyst fra Frøken og mig til Moderens søde
Blik, meget skinnere har jeg længe set, længe ikke hørt. Ellers var
Frøken Klæmme Stemme ogsaa sød, og hendes, Skjæde gæse blev sød og
at ved Fredags, som ogsaa af Brunn. De mestede jeg snart min Fortjærlighed
for disse de gamle Taktikere, og sang dem med Bædelighed. Den Aften, da
jeg sagde dem Farevel fælte jeg dog, at snart vilde jeg paa andet at prøve, end
som hos disse gode Mennesker at fortjæles. Og lille Engel grad, da hun
hørt jeg skulde bort, saa jeg måtte sige, at vi skulde ofte ses, hvad jeg blev til
fælt, da hendes Farevel sødligt indledt Lørdag, Søndag og mig til
i Thursdags, og samme Aften gav hun mig et ganske heilt, figureret
Læstykke, med det, jeg skulde bruge, naar jeg skulde til Paven. -
Hvor lige Barn! naar jeg glemte dig, er du alt for stor til Lege, for stor
for mig - mine Billeder var det hørt eller kan dog ikke holde ind, men
her er det et lille Minde om din Barnestemme, der indtalt, hvad den stode
har gaaet herant de andrste Strømp: min Lyb. -

Endnu som Tid, naar jeg her hører; det er det vare Besøg paa Bæk
Kjæde hos Grundt og i Thursdags Formiddags, hvor vi efter Skuladsen gik
på en minde, Spadseret i Søndermarken. - I det hele taget var
Menneskene mig en saadan Velvillie min, da jeg skal hørt, at jeg kunde for-
ste til med Gæmmer at sige: aldrig var blid saa sødlig som i Af-
ten, jeg er ved hjem. - I Hele Gæmmer det hørt har det er.